

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการจัดการปัญหาการบุกรุกพื้นที่
สรุปโดย นางสาวทิพย์รัตน์ บุญช้าง หน่วยงาน งานสวนป่าหลังสวน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี

1. บริบท หรือความเป็นมา

ปัจจุบันองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มีพื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจทั้งสิ้น 1.108 ล้านไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า ทั้งชนิดไม้โตช้าและไม้โตเร็ว ซึ่งเป็นการสร้างรายได้หลักให้แก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ อีกทั้งยังมีพื้นที่บางส่วนที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จัดสรรให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อสนับสนุนและสนองนโยบายของรัฐ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น การนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS (geographic information system) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การวางแผนพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า การวางแผนการลาดตระเวนป้องกันพื้นที่บุกรุก ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวจะได้ผลลัพธ์ที่มีความแม่นยำ ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งยังสามารถปรับใช้กับการบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ได้อีกด้วย

2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากคอร์สออนไลน์หรือบทความต่างๆ และจากการจัดอบรมของสำนักวิจัยพัฒนาและสารสนเทศ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้

ใช้โปรแกรม ArcGis ในการจัดทำแผนที่สวนป่า โดยทำเป็น shape file นามสกุล kmz (.kml) ในขณะลาดตระเวนเพื่อป้องกันพื้นที่บุกรุก ก็นำข้อมูลแผนที่ shape file ดังกล่าว เปิดด้วย Application Google Earth เพื่อดูขอบเขตพื้นที่สวนป่าให้แน่ชัดมากยิ่งขึ้น

กรณีที่มีการลาดตระเวนแล้วเจอตัวผู้กระทำผิด สามารถเปิดแผนที่สวนป่าเพื่อยืนยันกับผู้กระทำผิด ว่าพื้นที่เป็นพื้นที่ของสวนป่า ซึ่งทำให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ นำมาสู่การเจรจาพูดคุยให้ผู้กระทำผิดออกจากพื้นที่ดังกล่าว

หากผู้กระทำผิดยังยืนยันที่จะกระทำการใดๆ ในพื้นที่นั้นต่อ ทางสวนป่าดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดตามกฎหมายต่อไป

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานภาคสนาม ช่วยให้การจัดการพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกบุกรุกมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถดูแลรักษาพื้นที่ของสวนป่าเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์พื้นที่สูงสุด

5. บทสรุป

การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนป่ามีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะด้านการวางแผนป้องกันพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการบุกรุก เนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีความแม่นยำสูง และดูมีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะกรณีที่จะต้องเจรจากับราษฎรรอบพื้นที่ หรือผู้ที่กระทำผิด อีกทั้งใน Application Google Earth สามารถเปรียบเทียบระยะเวลาการเริ่มใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้อีกด้วย